

ДОКЛАД

НА

**Постоянната комисия по здравеопазване и спорт за
резултатите от извършеното оценяване по процедура за
програмна акредитация на
на специалност от регулираните професии**

„Рехабилитатор“

на ОКС „професионален бакалавър“

**от професионално направление 7.5. Здравни грижи в
Медицинския колеж “Йорданка Филаретова” към Медицинския
университет - София**

Уважаема г-жо Председател на АС на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на специалност от регулираните професии **„Рехабилитатор“** на ОКС „професионален бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт в Медицинския колеж към Медицинския университет – София.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 и чл. 88а, ал. 5, т.2 от ЗВО, чл. 33, ал. 1, т. 2 и чл. 35, ал. 1 от ПДНАОА и съгласно критериалната система за програмна акредитация на професионално направление/специалност от регулираните професии в съответствие с ESG- част 1 (1-10) и по смисъла на чл.78, ал.3 от ЗВО.

СЪДЪРЖАНИЕ

- I. Хронология на процедурата
 - II. Изпълнение на препоръките от предходната акредитация
 - III. Констатации и оценки за изпълнението на критериите за програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Рехабилитатор“ на ОКС „професионален бакалавър“ професионално направление 7.5. Здравни грижи в МК към МУ - София в съответствие със Стандартите и насоките за осигуряване на качеството в Европейското образователно пространство за висше образование /ESG/ – част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО /Таблица 4/, приети от АС на НАОА на 20.10.2016
 - IV. Заключение
-

V. Проект на препоръки на постоянната комисия

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол / дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от АС	Протокол № 22/27.10.2016 г.
2.	Утвърждаване на състав на ЕГ от АС	Протокол № 3/15.02.2018 г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във ВУ	07-08.03.2018 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от ПК	Протокол № 13/17.04.2018 г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 13/17.04.2018 г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция /ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

В предходната програмна акредитация на специалността от

регулираните професии „Рехабилитатор“, АІ (Протокол № 4/27.01.2011 г.) е формулирал **три препоръки**.

Препоръка № 1: По учебната документация

- Обучението по учебната дисциплина „Мануално мускулно тестване“ да предхожда учебните дисциплини „Хирургия“ и „Социология“.
- Да се прецизира наименованието и съдържанието на избираемата дисциплина „Проприоцептивно неврно-мускулно улесняване“, а факултативната учебна дисциплина „Електростимулация“ да премине в групата на избираемите.
- Общият хорариум на учебната дисциплина „Физическо възпитание и спорт“ да се приведе съгласно Закона за физическото възпитание и спорта в размер на 180 часа.
- Хорариумът на преддипломния стаж да бъде 800 академични часа, вместо 600 астрономически, както е посочено в учебния план.

Препоръка № 2: По академичния състав:

- Да се осигури хабилитиран преподавател със съответната специалност за лекционните курсове по основната за специалността задължителна учебна дисциплина „Кинезитерапия“.
- В обучението на студентите по специалността да се използва преподавателския състав от Катедрата по физикална терапия и рехабилитация на Медицинския факултет на МУ-София.

Препоръка № 3: По управление на образователния процес:

- Директорът на Медицинския колеж да не участва в Колежанската комисия за управление на качеството и в нея да бъде включен представител на студентите.
- Да се изгради система за получаване на информация относно реализацията по специалността на дипломираните студенти.

Въз основа на доклада на ЕГ, Постоянната комисия приема, че **дадените препоръки от предходната акредитация са изпълнени, с изключение на втора подточка на препоръка 2.**

III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТ ОТ РЕГУЛИРАНИТЕ ПРОФЕСИИ „РЕХАБИЛИТАТОР“ НА ОКС „ПРОФЕСИОНАЛЕН БАКАЛАВЪР“ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.5. ЗДРАВНИ ГРИЖИ В МЕДИЦИНСКИЯ КОЛЕЖ “ЙОРДАНКА ФИЛАРЕТОВА“ КЪМ МУ-СОФИЯ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ОБРАЗОВАТЕЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ – ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 (ТАБЛИЦА 4)¹

Въз основа на изводите на Експертната група в доклада се оценява изпълнението/неизпълнението на всички критерии за програмна акредитация на специалност от регулираните професии в съответствие с ESG- част 1 (1-10) и по

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. При извършване на обучение по специалността от регулираните професии се поддържа и развива политика за осигуряване на качеството, която се оповестява и е част от стратегическото управление на висшето училище

1.1.1. Стратегията на МК „Йорданка Филаретова“ е насочена към утвърждаването му като модерна, динамична образователна и изследователска институция. Тя има за цел да осигури устойчивост и добри перспективи за развитие на Колежа в средносрочен и дългосрочен период.

Обучението по специалността от регулираните професии „Рехабилитатор“ в Медицинския колеж към Медицински университет -София се провежда според изискванията за съответната образователно-квалификационна степен и съответства на образователната мисия, цели и задачи на Университета. За реализирането на високо качество на обучение като приоритетна задача на Медицинския университет – София е специално създаден, действа и се съблюдава **Правилник за качеството на обучението в МУ-София**. Той е публично оповестен на сайта на МУ-София и е достъпен за всички участници в процеса.

1.1.2. Управлението на качеството на обучението в МУ-София се осъществява чрез структура, подчиняваща дейността си на националните нормативни документи; на вътрешни правилници и наредби; на решения на Общото събрание (ОС), Академичния съвет (АС) и заповеди на Ректора. В институционалната система за управление на качеството са отразени всички аспекти, свързани с постъпващите студенти, тяхното обучение и дипломиране. Много важна част от нея е учебната документация (нейното създаване, поддържане и обновяване), както и поддържане на качествен учебен процес.

За реализиране на високо качество на обучение е създаден Правилник за управление, структура и критерии на система за оценяване и поддържане на качеството на обучение и академичния състав в Медицинския университет – София. Той е публично оповестен на сайта на МУ-София.

В МУ-София е създадена и функционира успешно Общоуниверситетска комисия за управление и оценка на качеството на учебния процес (ОУКУОКУП), както и Комисии по качеството в основните структурни звена на Университета.

Съставът на Комисията по качеството на Колежа е актуализиран както следва: със заповед №28/26.09.2010 г.; заповед №17/08.04.2014 г.; заповед №28/ 26.09.2016г. заповед №РК 36-57/06.01.17 г.

Комисията по качество в МК осъществява своята дейност по предварително изготвена Програма за управление и осигуряване на учебния процес. Оказва учебно – методична помощ на преподавателите по отношение на тематичните единици и клиничната практика. Целта е резултатът от обучението да бъде съизмерим със стандарта за професионална

компетентност в отделните специалности.

В МУ – София е изпълнен Проект BG 051 PO 001 – 3.1.08 -0036 “Въвеждане на система за управление на качеството в МУ – София, съгласно ИСО 901/2008 и интегриране на информационните системи в университета” по Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси”.

Комисията по качеството в Колежа планира и осъществява два пъти годишно вътрешни одити за оценка на качеството и функциониране на съответните програми за обучение. В акредитационния период са осъществени всички планирани от Комисията вътрешни одити.

1.1.3. МК „Й. Филаретова” предоставя добри възможности за научноизследователска дейност на преподавателите и прилагането на резултатите в образователния процес по специалността. Преподавателите от МК прилагат европейските образователни стандарти в своята научна, учебна и методична работа.

Официално публикувани приоритети и цели на научноизследователска дейност, съобразно спецификата на МК, са видни на интернет-сайта и Правилника за развитие на академичния състав.

Студентите от специалността „Рехабилитатор“ са подпомагани от ръководството на Колежа и Университета по отношение на научноизследователска дейност и участието им на студентски конференции.

През периода на акредитация МК „Й. Филаретова“ е организирал ежегодно научни сесии по повод Деня на Колежа – 19 март, две постерни сесии организирани съвместно с ФОЗ на МУ–София.

Студенти от специалността под ръководството на свои преподаватели ежегодно участват и в научните сесии и на всички медицинските колежи в страната. Голяма част от докладите са публикувани в сп. „Варненски медицински форум“, сп. „Здраве и наука“, в сборници с докладите от научните сесии и т.н.

Констатации за изпълнение на критерий 1.1:

МУ-София има ясно изразена политика за управление на качеството на обучението във всички звена и в частност в Медицинския колеж „Й. Филаретова“. Комисията по управление на качеството на МК поддържа собствена документация, която включва архив на дейността си – протоколи от ежемесечни работни срещи, резултати от анкети на студентите за качеството на обучение, резултати от вътрешни одити.

*Ръководството активно насърчава студентите от специалността „Рехабилитатор“ за участие в научноизследователска дейност. Провеждат се собствени студентски конференции ежегодно в празника на Колежа, издава се **собствено списание** с активна публикационна дейност от страна на студентите.*

Критерий 1.2. Управление на качеството на образованието

1.2.1 В МК „Й. Филаретова” и МУ- София функционира Система за управление и оценяване на качеството.

В изпълнение на Правилника за подготовка и провеждане на учебната

година на МУ-София в края на всеки семестър на Колежански съвет се приемат отчетите за извършената преподавателска дейност. В края на учебната година в Комисията по учебна дейност се разглеждат учебните програми. Членовете на Комисията внасят новопостъпилите предложения в Колежанския съвет, където те се утвърждават. Утвърдените програми се предоставят в учебния отдел на МК.

Въведено е постоянно изнасяне на публични лекции по актуални проблеми на специалността за преподавателския състав и студентите, представени от гост-лектори.

Преподавателите от специалност „Рехабилитатор” извършват периодични проучвания на студентското мнение по отношение на обучението според учебното съдържание, методите, формите, средствата и цялостната организация и провеждане на учебния процес.

Периодично се оценяват и огласяват резултатите от функционирането на системата и се предприемат действия за нейното усъвършенстване. В годишните отчетни документи на МУ-София и структурните му звена има раздел за качеството на обучението през отчетния период. Резултатите се оповестяват в сайта на МУ-София и на съответните структурни звена.

1.2.2. В МУ – София е приет Етичен кодекс на академичния състав и служителите, който е достъпен на сайта на Университета, приет на АС 23.10.2007г. и актуализиран на заседание на АС на 25.10.2016г.

МК „Й. Филаретова” също има Етичен кодекс, приет на КС на 06.06.2017г. и функционира Етична комисия от 5 члена, която е определена със заповед 11.09. 2017 г. През периода не са регистрирани жалби към комисията.

Констатации за изпълнение на критерий 1.2:

МУ-София и респективно МК има политика и управление на качеството, следваща стриктно нормативните документи – правилници, процедури, инструкции., свързани с различни аспекти на университетските активности – процеса на обучение, научноизследователска дейност и др. Има публичност при осъществяването на дейности във връзка с качеството на учебния процес.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите

Критерий 2.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии

2.1.1. МК „Й. Филаретова” следва официално приетия ред в МУ-София за водене на учебната документация. Стриктно изпълнява утвърдените стандарти (процедури) за промени в учебната документация, съблюдавайки Наредбите за ЕДИ, Правилник за устройство и дейността на МУ-София, Правилника за провеждане на учебната година, Наредбата за държавните

изисквания към съдържанието на основните документи, издавани от висшите училища и всички други законови уредби, касаещи учебната документация. Информацията е достъпна и оповестена и на официалния сайт на МУ-София.

Квалификационната характеристика на специалността “рехабилитатор” е обсъдена и предложена от Колежански съвет на МК с протокол №29 от 04.07.2016 г. и е утвърдена от Академичния съвет на МУ – София с Решение от 03.10.2016 г. В нея са определени задълженията и правомощията на рехабилитатора, обем на теоретична подготовка и практически умения, обем на дейности, които трябва да извършва рехабилитатора, административни и морално-етични задължения, възможности за професионалната реализация. Специфичните компетенции са свързани с извършване на процедури, назначени от лекар по физикална и рехабилитационна медицина: кинезитерапия, електролечение, трудотерапия. Обема на теоретична подготовка е 824 ч, практическото обучение включва 1305 академични учебни часа и заедно с 800 часа преддипломен стаж прави 2105 часа, с които се покриват ЕДИ за специалността.

В учебния план на специалността “Рехабилитатор “ са включени задължителни, свободно избираеми и факултативни дисциплини, а също така клинична практика, преддипломен стаж и самостоятелна подготовка .

Съдържанието на учебния план е в съответствие с изискванията на ЗВО, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование, приета с ПМС № 162 от 23.07.2002 г., квалификационната характеристика и Правилника за дейността на МУ – София. Учебният план е актуализиран и утвърден на заседание на АС на 25.07.2017 г.

Продължителността на обучението е 3 години (6 семестъра), включително преддипломен стаж, в редовна форма. Общият хорариум е 4180 уч. часа.

Учебният план съдържа 29 + 1 („Спорт“) задължителни, 7 избираеми и 2 факултативни учебни дисциплини. Теоретичната подготовка се осъществява чрез задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини под формата на лекции и семинари и практически упражнения с обща продължителност 6 семестъра. Избираемите дисциплини са целево ориентирани и осигуряват разширяването и задълбочаването на специалната подготовка.

Съотношението между задължителните, избираемите и факултативните дисциплини е оптимално и е: 29 + 1 спорт : 7 :2 .

Съотношението между трите вида учебни дисциплини като общ хорариум в часове е: 2045 ч.:35ч.:90ч, **с което е спазен чл. 2, ал.5 от ЕДИ**. Структурата на учебния план съответства на ЕДИ за придобиване на висше образование по специалност „рехабилитатор“. Относителният дял на факултативните дисциплини **не надвишава 10%** от общата аудиторна заетост

Семестриалната натовареност на студентите по семестри е: за първи

семестър – 635 часа; за втори - 690 часа; за трети - 695 часа; за четвърти – 690 часа; за пети – 670 часа. *Постигнато е равномерно* разпределение на часовете по семестри, а малките разлики се дължат на спецификата и съдържанието на изучаваните учебни дисциплини.

Обучението завършва с 3 държавни изпита по:

- Кинезитерапия – практика и теория
- Физикална терапия - практика и теория
- Лечебен масаж - практика и теория

В учебния план не са определени кредитите на отделните държавни изпити, а е посочено, че общо са 10 кредита. За целият курс на обучение се придобиват **183 кредита**.

Учебните програми съответстват на мисията, целите и задачите на специалността, отговарят на ЕДИ и съвременните европейски стандарти. При разработката на учебните програми на първо място са определени обемът и качеството на необходимите знания и умения. Учебните програми се приемат от Колежанския съвет на МК

Учебните програми се разработват от утвърден от Университета образец на структура.

Съдържанието на учебните програми е актуализирано на заседание на КС с протокол №29 от 04.07.2016г. *В програмата по „Физикална терапия“ липсват нови методики и апаратура, които са въведени и утвърдени в България в последните години .*

2.1.2 Практическото обучение включва 1305 академични учебни часа и 800 ч. преддипломен стаж или общо 2105 часа **и покрива изискванията на ЕДИ** за специалността. Отношението между часове за теоретична и практическа подготовка е 2075:2105. **Спазено е изискването на ЕДИ часовете за практическата подготовка да са не по-малко от 50% от общия хорариум.**

В МК системно се проучва мнението на потребителите. Провеждат се анкети с отворени въпроси, което дава възможност на потребителите да правят предложения и да отразяват впечатленията си от работата и подготовката на студентите. В резултат на обосновани предложения на потребители са направени акценти върху практическата подготовка на студентите в учебния процес.

Отзивите от ръководителите на водещи лечебни заведения в страната са доказателство за релевантна корекция на учебната документация. Периодично ръководители и работодатели от лечебни заведения и балнео хотели правят презентации с цел уточняване на техните изисквания и предоставяне на информация за мотивиране на студентите за работа при тях след дипломирането.

2.1.3 Провеждането на изпитните процедури за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите са публикувани официално в Правилник за подготовка и провеждане на съответната учебната година. Резултатите от семестриалните и държавните изпити се отразяват в протоколи. Успехът от протоколите се нанася в индивидуална страница на главната книга и в

програмата АДМИН УНИ, за ползване на базата данни от Университета и МОН.

Текущият контрол по време на семестъра е задължителен елемент от учебната работа на студентите. Формите на текущ контрол, прилагани за преценка подготовката на студентите и усвояването на материала, зависят от специфичните особености на учебната дисциплина, от наличната материална и техническа база и от големината на студентските групи. Форми на текущия контрол са: *планиран* - включва всички проверки, за които е необходима предварителна подготовка на студентите по основните раздели от преподавания материал. Те се провеждат в редовните занятия с помощта на тест и *непланиран* - кратко устно изпитване, съставяне на рехабилитационна програма, кинезитерапевтичен комплекс, лечебен масаж при дадена нозология, оглед на болни и снемане на рехабилитационен потенциал, патокинезиологичен анализ.

Изпит - в съответствие с учебните програми след завършен семестър се полага изпит. Явяването на изпити се извършва по групи съгласно утвърден от Ректора на МУ-София график. Писмените части от изпитите могат да се обжалват от студентите пред УО в срок от пет работни дни. Изпитните протоколи се съхраняват и архивират в съответните учебни отдели на УО.

Комисиите за държавен изпит се определят по предложение на УО и се утвърждават със заповед на Ректора.

2.1.4. При системния анализ и периодичното обновяване на учебната документация за специалност „рехабилитатор” в МК се прави сравнение с аналогични висши медицински училища в страната и в чужбина. За това спомагат ползотворните партньорски взаимоотношения на МК със сродни висши училища. Информация за нови тенденции в европейското пространство се получава от участието в обменни програми, публикации и специализирани издания.

Създадена е организация за привличане, прием и адаптиране на българските и чуждестранни студенти.

2.1.5 В МУ-София и МК са установени процедури за контрол, анализиране, оценяване и утвърждаване на всяка учебна програма и на учебната документация за специалностите от регулираните професии. Становища относно ефикасността на учебната документация в МК „Й. Филаретова” се отбелязват в протоколи от заседания на Съвет на специалността, Колежански съвет и от заседания на АС на МУ-София.

Отчитане и анализиране мнението на студентите по отношение на учебния процес е утвърдена практика в МК „Й. Филаретова”. Изготвени са анкетни карти за отчитане мнението на студентите за качеството на обучение, техните очаквания за учебните дисциплини, преподавателите и служителите. Има препоръки за периодично осъвременяване с апаратура, материали, материална база и консумативи.

Резултатите от тези регулярни проучвания се анализират критично от преподаватели и ръководство и намират отражение в релевантна корекция на учебните програми.

2.1.6 Преподаватели и студенти от МК „Й. Филаретова” ежегодно участват в организирания от BUBSPA кръгли маси и дебати с участието на изтъкнати учени от страната и чужбина. Обсъждат се актуални проблеми на специалността, здравните грижи, общественото здраве, здравната политика и управлението на здравеопазването, които намират отражение в оптимизиране на учебния процес.

На Съвета на специалността се анализира предлагането, изработването и актуализирането на програмите. Мнението на студентите относно качеството на провеждания учебен процес и прилаганите изпитни практики, които се отчитат чрез ежегодни анкетни проучвания, са в основата на оптимизиране на учебните програми.

2.1.7 В МУ съществува процедура за определяне на съответствието на нормативните изисквания (национални и институционални) по отношение структурата на учебната документация, за регламентите на учебните практики и преддипломния стаж, за структурата на академичната година.

Учебната документация, по която се провежда учебния процес, отговаря на изискванията на чл. 39, ал. 2 от ЗВО, като за целта е изготвена и утвърдена следната учебна документация: квалификационна характеристика на специалност „Рехабилитатор” учебни планове, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес.

*Учебният план за специалността „Рехабилитатор” на ОКС „Професионален бакалавър” – редовно обучение, изцяло отговаря на ЕДИ като номенклатура на учебните дисциплини и техния хорариум. Съдържа задължителни, избираеми и факултативни учебни дисциплини с общ хорариум от **4180** академични часа в съотношение **2075** лекционни курсове и **2105** часа практическа подготовка. (т.е. над 50% са за практическо обучение).*

Учебният план влиза в сила от учебната 2016/2017 г. Съобразен е с изискванията на Закона за висше образование и с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на висше образование по специалност „Рехабилитатор” за образователно-квалификационна степен „Професионален бакалавър” от професионално направление „Здравни грижи” /ДВ 88 от 09.11.2010 г./, както и с Наредбата за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища.

Теоретичната подготовка е на предметен принцип. Практическото обучение осигурява усвояването на професионални знания, умения и поведение. По време на клиничната практика студентите работят под ръководството и наблюдението на преподавател и рехабилитатор-наставник. Учебно-практическата дейност на студентите е отразена в карта за учебна практика и протоколи – с подпис от наставника за извършената дейност и оценка от преподавателя.

Промените, осъществявани в учебния план, се разглеждат и обсъждат ежегодно в Колежански съвет, а след това се утвърждават от Академичния съвет на МУ-София. Това е отразено в съответните Протоколи от заседанията на КС и АС.

Графика на учебния процес се изготвя ежегодно и отговаря на

изискванията на Правилника на МУ–София. Той съдържа начало и край на учебната година, продължителността на отделните семестри, изпитните сесии и ваканциите. От него се извеждат седмичните програми по специалности, курсове и семестри, които се утвърждават от Директора на МК „Й. Филаретова“. Изработва се и график за практическото обучение, който съдържа учебно–практическата база, седмица, ден и преподавател, съобразени с учебния план.

Констатации за изпълнение на критерий 2.1:

Медицинският колеж „Йорданка Филаретова“ прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на учебната документация по специалността „Рехабилитатор“. Установен е цялостен документален набор: квалификационни характеристики, учебни планове, учебни програми, методи и подходи на обучение, които периодично се актуализират. Спазени са изискванията на ЕДИ часовете за практическата подготовка да не са по-малко от 50% от общия хорариум и съотношенията между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на студентите в процеса на обучение на съответната специалност от регулираните професии

3.1.1 Обучението на студентите е в съответствие с образователната мисия, цели и задачи на специалността от регулираните професии „Рехабилитатор“. Мисията ѝ е да осигури университетски тип професионална подготовка на рехабилитаторите при полагането на ефективни здравни грижи в условията на променяща се социална, икономическа и здравна среда.

В специалност „Рехабилитатор“ се използват съвременни методи на обучение и нови технологии. Преподавателите участват периодично в различни курсове и конференции, свързани с иновативни методи и средства на преподаване за повишаване на тяхната квалификация. Преподавателите на МК вземат участие в европроект на Министерството на образованието, свързан с обучението им в „Интерактивни методи на обучение и мобилност във висшето образование“. Всяка година преподаватели от специалността водят курсове към СДО и посещават курсове за СДО свързани с физиотерапия и рехабилитация, педагогика и обучение във висши училища – Арт методи на преподаване, Медицинска педагогика, Комуникации и др. Квалификационната характеристика за професионалната квалификация „рехабилитатор“ очертава точно позицията на бъдещия специалист в областта на здравеопазването.

Проучена е степента на удовлетвореност на студентите от учебните програми, от преддипломния стаж, от практическото обучение в клинична

база

Изработени са и се прилагат студентски протоколи за клинична практика и преддипломен стаж.

За качеството на обучението на рехабилитаторите са изразени становища от ръководители на клинични бази.

Обучението на студентите се провежда по актуализиран учебен план, в сила от учебната 2016/2017 г. и по актуализирани учебни програми. Учебният план и учебните програми отговарят на съвременните изисквания за обучението на рехабилитаторите.

Разпределението на учебното време, изпитните сесии и ваканции за всяка учебна година се извършва в Учебен отдел на МК в Годишен учебен график, който се утвърждава от АС. Учебният отдел в МК изработва преди началото на всеки семестър седмично разписание, съобразено с учебния план и броя на студентските групи в специалността.

3.1.2 Практическото обучение се осъществява в регламентирани учебни бази, под ръководството на преподаватели от МК. Усвояването на практически умения от рехабилитаторите е с огромна важност, защото те са основното средство за възстановяване на пациентите. Подготовката и присъствието на студентите се отчита в карта за учебна практика и преддипломен стаж. Поддържат се контакти с работодателите и са развити форми за подготовка на професионалната реализация на студентите (курсове, стажове и др.). МК „Й. Филаретова” поддържа договорни отношения с партньори УМБАЛ, МБАЛ, ВМА, Токуда”, УМБАЛСМ „Пирогов” и др.

3.1.3. Преподавателите от специалността извършват периодични проучвания на студентското мнение по отношение на обучението според учебното съдържание, методите, формите, средствата и цялостната организация и провеждане на учебния процес. *Преобладава мнението, че съществува баланс в учебната програма между теоретичните и практични занятия.*

Данните от проведени проучвания относно заинтересоваността на студентите и професионалната им готовност за реализация могат да бъдат обобщени, както следва: 88% посочват, че практическото обучение спомага за затвърждаване на необходимите професионални знания и практически умения за самостоятелна работа, 4% отговарят с „донякъде”, а 8% все още са неуверени и им трябва повече практика.

Анкетите при стажантите сочат, че преобладаващата част от стажантите са категорични, че имат реална представа за своите знания и професионални умения, произтичащи от курса им на обучение и специалността. 88% от всички анкетиращи са на мнение, че очакванията им за преддипломния държавен стаж са оправдани, а при 12% тези очаквания са „отчасти“ оправдани. Между 71% и 89% /за 2016 г./ от завършилите студенти започват работа по специалността в рамките на две години след завършването.

Анализът на резултатите от мненията, оценките, предложенията на студентите се разглеждат на заседания на Комисията по качеството, съвети

на специалността и колежни съвети.

Формите за контрол и оценяване на студентите по време на обучението им се извършва чрез писмени изпити, текущи оценки и защиты на проекти, курсови работи и реферати.

3.1.4. Прилаганите в МУ-София и МК системи за контрол и оценка са регламентирани и оповестени в съответните документи. Те са достъпни за всички участници в учебния процес. Обяснени са начините на проверка и оценка на знанията на обучаемите в „Правилника за подготовка и провеждане на учебната година” на МУ – София.

В процеса на обучението се акцентира върху иновативни дидактични форми за активизиране на студентите чрез увеличаване дела на самостоятелната им подготовка (курсони работи, участия в семинари, дискусии по актуални проблеми на здравеопазната практика, решаване на казуси, ролеви игри, практическа дейност и др.).

Изградена е система за непрекъсната обратна връзка със студентите. Обратната информация се получава чрез участие на студентски представители от специалност „рехабилитатор” в органите на управление – Общо събрание, Колежански съвет, чрез периодични срещи на ръководството на МК със Студентския съвет и чрез провеждане на анкети за проучване на мнението за учебния процес.

3.1.5 МК „Й. Филаретова” разработва и оповестява системи (правила и процедури) за проверка и оценка на знанията и уменията на студентите, за натрупване и трансфер на кредити.

3.1.6. Осъществява се текущ мониторинг чрез анкети на студенти, работодатели, преподаватели, участие на студенти в Колежански съвет и Комисия по качеството.

3.1.7. В МУ – София съществуват правила, съгласно които могат да се разглеждат жалби на студенти. Сигнали за нередности, измами, корупция се приемат от Административния отдел на МУ. В МК могат да отнасят въпроси към ръководителя на УНС, Колежанския съвет, Зам. директора и Директора на колежа. МК „Й. Филаретова”. има изградена организация при постъпване на студентски жалби. Всички жалби се разглеждат от етичната комисия, която в своята работа се ръководи от Етичния кодекс за академично единство.

Констатации за изпълнение на критерий 3.1.:

Обучението на студентите от специалност „Рехабилитатор“ в МК-София отговаря на съвременните изисквания за преподаване, практическа подготовка и оценяване. Полагат се усилия за стимулиране на активността и мотивацията на студентите. В Колежа има публичност на информацията, свързана с изпитването и оценяването. Резултатите от периодичното изследване на студентското мнение по отношение на цялостния процес на обучение се отчитат, с оглед неговото подобряване.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и сертифициране

на студентите

Критерий 4.1. Институцията оповестява публично приетите от нея документи, очертаващи „жизнения цикъл“ на студента: прием в съответно професионално направление, развитие, признаване и дипломиране, както и доказателства за последователното им и прозрачно прилагане

4.1.1. На официалния сайт на МК „Й. Филаретова“ са предоставени: справочник с подробна информация за кандидат-студентите по специалности и образователно-квалификационни степени; график на учебните занятия по семестри, актуални новини, относно семестриални такси, стипендии, обучителни програми, възможности за студентска мобилност по европейски програми и други.

МК „Й. Филаретова“ поддържа образователни контакти със средните училища за набиране на кандидати за специалностите. Ежегодно в кандидат-студентските кампании се поддържат данни за интереса към специалността на входа на всяка година.

Редът и процедурата за прием на студенти подробно се уреждат в Правилника за устройството и дейността на МУ - София и ежегодно издавания Справочник за прием на студенти. В Кандидат – студентския справочник са регламентирани условията и документите за кандидатстване, състезателните изпити, механизмите на балообразуване и класиране на кандидат – студентите.

През отчетния период от общия брой кандидати **4206** в Колежа, за специалността „рехабилитатор“ са кандидатствали **1620**, от които са приети **361** (6 от тях са чужденци).

МК „Й. Филаретова“ поддържа контакти с работодателите, като се стреми да разшири формите за професионалната реализация на студентите чрез регулярни срещи с ръководителите на различни структури и звена от системата на здравеопазването.

4.1.2. Съществува практика за признаване на съответствие с принципите на Лисабонската конвенция, на квалификациите, отнасящи се до висшето образование, както в цялата страна, така и в европейския регион.

Съществува сътрудничество с Мрежата от Национални информационни центрове за академично признаване и мобилност ENIC-NARIC с оглед установяване на сътрудничество в сферата на признаването на дипломи и периоди на обучение между държавите от Европейската икономическа зона и държавите, ратифицирали Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в Европейския регион (Ратифицирана със закон, ДВ, бр. 25 от 28.03.2000 г.). НАЦИД изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност по смисъла на чл. IX.2 от Лисабонската конвенция.

Право на признаване имат български граждани, чужденци и лица със статут на бежанци, които са се обучавали във висши училища, създадени и функциониращи по законоустановения ред в страната, в която е придобито

висшето образование.

4.1.3. В периода 16-20 октомври 2017 г. в МУ –София е проведена международна Еразъм седмица /1- st International Sofia Staff Week/, посветена на 30-годишнината на програма Еразъм +, озаглавена „Нови хоризонти в общественото здраве и здравните грижи“. Организатори са Факултета по обществено здраве, в партньорство с Медицинския колеж „Йорданка Филаретова“.

Колежът има сключени договори за мобилност по програма Erasam + на студенти и преподаватели със следните университети: Pamukkale University – Турция; Iuliu Hatieganu" University of Medicine and Pharmacy - гр. Клуж-Напока - Румъния .

През периода 2012-2018 г. в МК „Й. Филаретова“ по програма Erasam + има 3 предстоящи изходящи мобилности от специалност „Рехабилитатор“ за 2018 г.

4.1.4. В МК „Й. Филаретова“ има официално приет ред и практика за включване на студентите и докторантите в изследователската дейност.

Студентите имат възможността да бъдат привлечени от своите преподаватели за съизпълнители в изследователски проекти, финансирани на конкурсен принцип със средства от бюджета на МУ–София чрез всички конкурсни процедури на вътрешедомствената система.

4.1.5. В МУ-София се издават документи съгласно „Наредба за Държавните изисквания към съдържанието на основни документи, издавани от Висшето училище“.

4.1.6. Информацията за професионалната реализация на завършилите обучението си в МУ-София, вкл. дипломираните в МК, се получава чрез провеждане на анкети на завършилите, от работодателите за заети на предварително обявени работни места

Кариерният център успешно подпомага и насочва студентите при избора на бъдещо работно място. Създадена е група на дипломираните студенти от специалност „Рехабилитатор“ във Фейсбук, където завършилите студенти споделят свои впечатления и проблеми свързани с професионалната им реализация.

С цел набиране на информация за реализацията на дипломираните студенти на специалност от регулирани професии “ Рехабилитатор” е изготвен въпросник за провеждане на анкетни проучвания. Проучването се осъществява чрез телефонно интервю и електронна поща. Анализът на данните относно реализацията на завършилите се отчитат на заседания на Съвета на специалността.

Констатации за изпълнение на критерий 4.1.:

В МУ –София и МК е ясно очертан „жизнения цикъл“ на студентите – от приема до завършването на обучението. Налице е система за организиране на кандидат-студентската кампания, която се осигурява необходимата информираност за кандидат-студентите. Налични са процедури за признаване на периоди на обучение и практика в чужбина при

студентска мобилност. Студентите имат възможността да участват като съизпълнители в изследователски проекти. Създадена е и система за проследяване на професионалната реализация на завършилите студенти.

Стандарт 5. Преподавателски състав

Критерий 5.1. Институциите имат разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав чрез прилагане на прозрачни процедури като част от стратегията за развитие на специалността

5.1.1. Преподавателският състав на специалността „Рехабилитатор“ в Медицинския колеж „Йорданка Филаретова“ е в съответствие с изискванията на ЗВО и ЕДИ.

Обучението на студентите от специалността „Рехабилитатор“ се осъществява общо от **52 преподаватели**, от които **30 (57,7%) са на ОТД, а другите 22 (42.3%) – на граждански договор**. На базата на вътрешно-университетска мобилност за нуждите на обучението в МК –София се използват преподаватели от всички основни звена на МУ – София.

Преподавателският състав включва **10 професори, 12 доценти, 8 гл. асистенти, 2 асистенти, 20 преподаватели** с много добра квалификация.

Процентът хабилитирани преподаватели и тези с ОНС „доктор“, водещи лекционните курсове по задължителните дисциплини към общия брой лектори е **61.5%**. В лекционното обучение участват и нехабилитирани преподаватели, но е изпълнено условието те да имат образователно-квалификационна степен „магистър“-Лекциите по „Физиология“ и „Образна диагностика“ се водят от лекари. **Изпълнено е изискването на чл. 6, ал. 1, 2 и 3 от ЕДИ** „Лекционните курсове по задължителните учебни дисциплини да се провеждат от хабилитирани преподаватели или с ОНС „доктор“, като 50% от лекционните курсове могат да се възлагат на нехабилитирани преподаватели с ОКС „магистър“ и не по-малко от 50% от тези преподаватели да са на ОТД във висшето училище“.

5.1.2. Лекционното обучение по профилиращите дисциплини се провежда от 2 преподаватели на ОТД и 6 преподаватели - на граждански договор. Лекционните курсове по профилиращите дисциплини се изнасят от хабилитирани преподаватели или такива с ОНС „доктор“, с което изпълняват ЕДИ.

Преподавателите по профилиращите учебни дисциплини имат необходимата компетентност за преподаването им. Тя се базира на съответствието на съдържанието на учебните дисциплини с научните им специалности, следдипломни специализации и с научното им творчество.

Практическото обучение по специалността се осъществява от **10 преподаватели, 6** от които са завършили специалност „рехабилитатор“ и **изискуемата от ЕДИ** ОКС „бакалавър“ или „магистър“ по „Управление на здравните грижи“ с професионална квалификация „Ръководител по здравни

грижи и преподавател по практика“. Останалите 4 имат ОКС „магистър“ по „Кинезитерапия“ или „Здравен мениджмънт“, а практическите упражнения по „Физикална терапия“ се провеждат от рехабилитатор с ОКС „професионален бакалавър“ и 3 лекари.

Положително впечатление прави фактът, че има един преподавател по профилираща дисциплина, който е гл. асистент с ОНС „доктор“ и е на ОТД към МК.

5.1.3. Утвърден е официално установен ред за атестиране и самоатестиране на преподавателите. Членовете на академичния състав се атестират веднъж на три години нехабилитирани лица и веднъж на пет години хабилитирани лица. Атестационната оценка е комплексна - оценява се преподавателската, научноизследователската, административната и други дейности на атестираното лице.

Стимулира се кариерното развитие на преподавателите. Справката за израстване на академичния състав показва, че през периода един асистент на ОТД към МК придобива ОНС „доктор“ и заема академична длъжност „гл. асистент“. Двама преподаватели са зачислен за докторантура в катедра „Здравни грижи“ и „Превантивна медицина“ на ФОЗ. На две от преподавателките предстои придобиване на специалност „Медицинска педагогика“.

През периода има израстване в академичното развитие сред преподавателите на ОТД към МУ-София – 4 са заели академична длъжност „професор“, 1 – доцент, 4 – главен асистент. Един преподавател е придобил ОКС „магистър“ по „УЗГ“.

При разпределение на допълнителни средства от собствени приходи директорът и Колежанският съвет обвързват възнагражденията на преподавателския състав с постигнатите резултати. За преподаватели, осигуряващи обучение с високо качество и развиващи авангардна научноизследователска дейност, са предвидени финансови стимули в размер от 5% до 20% от договореното трудово възнаграждение.

5.1.4. МК „Й. Филаретова“ поддържа контакти с водещи академични структури в областта на здравните грижи и общественото здраве във Холандия, Франция, Белгия, Естония, Литва, Румъния, Турция и др.

Съществува система за насърчаване на академичната мобилност, но до този момент няма изходящи и входящи мобилности на преподаватели в специалност „Рехабилитатор“ през този период. *По програма Erasmus + има 3 предстоящи изходящи мобилности от специалността за 2018 г.*

Констатации за изпълнение на критерий 5.1.:

Осигуреният към настоящия момент преподавателски състав на ОТД в МК – София и МУ - София, заедно с преподавателите на граждански договор е в състояние да покрие потребностите на обучението по специалността „Рехабилитатор“ и отговаря в голяма степен на ЕДИ. Упражненията по „Физикална терапия“ трябва да се провеждат само от лекари със

съответната клинична специалност.

Критерий 5.2. Научноизследователска и художествено-творческата дейност на академичния състав и участието на студентите и докторантите в нея.

5.2.1. Преподавателите са ръководители или участници в програми по проекти на ЕС, ОТВОРЕНО ОБЩЕСТВО, TEMPUS, PHARE, LEONARDO DA VINCI, WORLD BANK, WHO, PACT OF STABILITY (PH-SEE), ME I.

През периода преподаватели са участвали в **21** международни проекта и **12**, финансирани по линия на Съвета за медицинска наука на МУ-София.

Студенти от специалност „Рехабилитатор“ участват в Програма за изпълнение на Общинската стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта на Столична община и се реализира в подкрепа на кандидатурата на София за европейска столица на културата – 2019г. и в Проект „Профилактика на гръбначните изкривявания при децата от детската градина“ 25.03.2013г.-28.06.2013г. Студентите от специалност „Рехабилитатор“ продължават изследванията по проекта от 15.09.2017 г. до сега. Участват в Проект Студентски стипендии и награди, в Проект Студентски практики.

Има официално приет ред и практика за включване на студентите и докторантите в изследователската дейност.

Организирано се извънаудиторни кръжочни дейности, в които студентите се обучават да боравят с научна информация; да търсят, събират и обработват научна информация; да провеждат и обработват анкетни проучвания; да изготвят и представят научни съобщения и доклади – постерни и устни. В реализирането на изследователската дейност на академичния състав студентите се включват *при събирането на емпиричен материал, статистическата му обработка и графичното му представяне*. Студентите участват и с научно-приложни разработки, свързани с разработването на курсови работи, на научни реферати за ролята на рехабилитацията в областта на педиатрията, ортопедията, нервните болести, гериатрия и др.

Съществува традиция в Медицинския колеж да се организира и провежда Научна студентска сесия, на която студенти от всички специалности изнасят научните си съобщения. Студенти от Колежа активно участват в Научни студентски форуми на медицинските университети и колежи в страната - Плевен, Пловдив, Варна, Стара Загора и др.

През периода студентите имат **26** публикации и **36** участия в научни форуми.

5.2.2. МК „Й. Филаретова“ предоставя оптимални възможности за научноизследователска дейност на преподавателите и стимулира трансфера на резултатите в образователния процес по специалността. Научноизследователската дейност е част от длъжностната характеристика на преподавателите и критериите за нея са включени в трудовото възнаграждение. Официално публикувани приоритети и цели на научноизследователска дейност, съобразно спецификата на МК „Й.

Филаретова”, са видни на интернет-сайта и Правилника за развитие на академичния състав.

За периода 2012-2017 година творческата активност и научни изяви на преподавателския състав са следните:

През периода 2011-2017 г. преподавателите, ангажирани в специалност „Рехабилитатор“ са издали 22 монографии, 99 публикации в учебници и учебни ръководства, 791 публикации в научни списания и сборници в България и 284 – в чужбина. Имат 287 участия в научни форуми в България, 93 – с международно участие, 120 – в чужбина; общо 1704. Имат общо 1318 цитирания.

МК „Й. Филаретова” поддържа собствени възможности за публикуване (фондове за поощряване, печат, интернет носители). Издава собствено списание “Здраве и наука”, издание на МУ - София.

Поддържа се електронен сайт на МК „Й. Филаретова”, който се обновява с актуална информация и информационно-документална база данни за експертно-консултативната и научната дейност на МК „Й. Филаретова”. Осъществяване на информационна дейност - реклама, издаване на списание “Здраве и наука”, установяване на двустранни и многостранни връзки с Интернет-страници на други национални и чуждестранни организации по профила на МК „Й. Филаретова”

Констатации за изпълнение на критерий 5.1.:

Научноизследователската дейност в МУ – София и МК е много добре организирана. Стимулира се активно публикационната дейност чрез собствено списание, информационна система и възможности за ползване на международни база-данни, библиотечен фонд и абонамент за научни сайтове; системно организиране на научни форуми в страната, което стимулира преподаватели и студенти да се представят със свои разработки. Публикационната активност е много добра.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите

Критерий 6.1. Има осигурена и непрекъснато развиваща се финансова, материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности по професионалното направление, както и подходяща среда за дистанционно обучение, ако провеждат такова

6.1.1. Материално-техническа база за обучение на студентите е съобразена със спецификата на Колежа. Използват се бази на три равнища: собствена, на Медицинския университет и на лечебните здравни и социални заведения в София. Наличната база е достатъчна за обучението на студентите, снабдена е със съвременна медицинска апаратура и техника. Студентите използват аудиторни зали и кабинети на територията на МК и МУ-София.

За да бъде осигурен достъп на всеки до индивидуално работно място и

се повиши качеството на практическата подготовка, в учебните бази студентите са разделени на малки групи (8-9 студенти). Специалност „Рехабилитатор“ разполага с 3 кабинета, оборудвани с масажни кушетки, клетки на Роше и друг необходим инвентар. В тези кабинети си провеждат практическите упражнения по кинезитерапия, масаж, мануално-мускулно тестване, кинезиология и патокинезиология. За нуждите на практическото обучение по специалността „Рехабилитатор“ в Медицинския колеж са закупени нови актуални табла и апарати за електроролечение, монтирани са клетки на Роше, различни уреди за кинезитерапия, професионални масажни масла, нови чаршафи и климатици.

Практическите упражнения по физикална терапия се провеждат в зали в УМБАЛ „Св Анна“, VI ДКЦ, НСБФТР-Овча Купел, ВМА.

В сградата на Медицинския колеж „Й. Филаретова“ има модерна фитнес зала, оборудвана със съвременни фитнес-уреди, в която се провеждат занятията по спорт. Рехабилитаторите в нея проиграват кинезитерапевтични комплекси.

Учебната практика и преддипломния стаж на студентите от специалността се провежда в учебно-практически бази. Всички те предоставят възможност студентите да затвърдят и усъвършенстват придобитите знания и умения в учебните кабинети. Посочените ЛЗ отговарят на стандартите, има сключени договори с тях, както и с наставници на място и **са акредитирани за тази дейност.**

6.1.2. В Медицински колеж „Й.Филаретова“ студентите разполагат с компютърна зала с 12 броя компютри.

Общият брой на компютрите в Колежа е 53, а в службите, обслужващи колежа - 32. В настоящия момент Колежът разполага и с 23 преносими компютъра и 9 мултимедии. Студентите могат да ползват още 60 компютъра, разположени в различните филиали на Библиотеката на МУ-София.

Всички студенти имат достъп до информация от Интернет. МК „Й. Филаретова“ разполага с връзка с Internet, локална мрежа за автоматизация на процесите на преподаване и контрол на качеството на обучението.

Ползваните зали и кабинети предоставят добри условия за учебна и научноизследователска работа. Преподавателите от специалността използват съвременни методи и средства за обучение, като повечето лекции са представени и онагледени чрез мултимедийни презентации. Ползването на мултимедии е осигурено на 100%.

Всеки курс от специалността „Рехабилитатор“ разполага с обща електронна поща, на която преподавателите предоставят лекции, презентации, програми, учебни материали и др.

6.1.3. Медицинският колеж разполага със собствена богата библиотека: учебници, ръководства, специална литература, периодични издания и интернет. Всички нови издания, свързани със специалността, своевременно се попълват в библиотеката. Студентите от специалността през целия период на следването си ползват библиотеката.

Библиотеката в МК „Йорданка Филаретова“ притежава богат книжен

фонд от 16 500 тома научна литература. Има абонамент за 40 периодични научни списания и вестници. От периодиката – 5 списания са за особено насочени към специалност „Рехабилитатор“. В библиотеката има фонд на разработки на студенти по актуални теми.

Предпочитана от студентите форма за ползване на библиотечния фонд е заемната, при която те индивидуално получават учебна литература и пособия за цялата учебна година. Студентите са осигурени с книги по всички изучавани предмети. Учебниците по медико-биологичните дисциплини като анатомия, физиология, вътрешни болести, неврология, детски болести, кожни болести и др. задоволяват 100% нуждите на студентите. Специализираната литература се използва през целия период на обучение, като някои от списанията и книгите са единични бройки и се ползват само в читалнята на библиотеката.

Библиотеката притежава и книги на английски език, като повечето са от дарения, речници на чужди езици, медицински справочници и помагала, ръководства и енциклопедии.

Студентите и преподавателите ползват не само библиотеката на Колежа, но и информационната база на Централната медицинска библиотека и други библиотеки в структурата на Медицински университет – ВМА и УМБАЛ „Царица Йоанна“, библиотеките на факултетите по Дентална медицина и Фармация. През 2010 г. в Централна медицинска библиотека е създаден първият в страната репозиториум на дигитални публикации (книги, статии, лекции, презентации и други научни и образователни материали).

6.1.4. МУ – София има разработен проект за разкриване на ДФО, депозиран в НАОА през 2016 г. да използва виртуална среда за обучение, която отговаря на потребителските очаквания на студентите. Разработен е Наръчник за информационните ресурси на СДФО и организацията на съответния достъп в съответствие с чл. 8 ал.2 от Наредбата за ДО. Разработени са критерии/стандарты за приемане на учебни програми и виртуални учебни ресурси (учебни обекти, уеб базирани учебни дейности, електронни форми за комуникация и консултация и др.) за провеждане на ДО. Предвидена е действаща система за анализ и контрол на качеството на провежданото ДО.

В специалност „Рехабилитатор“ няма дистанционна форма на обучение, което се определя от спецификата на специалността.

6.1.5. В Правилника на МУ – София са регламентирани дейности за академично и административно обслужване на студентите. В помощ на студентите е организирана система за тяхното подпомагане като уведомяването за правата и задълженията им, провеждане на срещи за обсъждане на актуални проблеми с помощта на курсовите ръководители и Учебен отдел. Всички студенти от специалност „Рехабилитатор“ са запознати с Правилника на МУ.

Констатации за изпълнение на критерий 6.1.:

Наличната материална база, обезпечаваща обучението на студентите

по специалност „Рехабилитатор“, удовлетворява изискванията за съвременно обучение по специалността. Изградена е модерна информационна база за обучение и са осигурени много добри условия за достъп до информационните ресурси.

Стандарт 7. Управление на информацията

Критерий 7.1. Институциите имат изградена организация за управление на информацията, свързана с реализацията на обучението по специалността и последващата реализация на завършилите

7.1.1. Оценката на ефективността от действието на системите се оценява и огласява ежегодно на Общото отчетно събрание на съставните структурни звена на МУ-София. Резултатите от действието на системите за контрол и оценка периодично се оценяват и огласяват, като се взима предвид и студентското мнение.

Удовлетвореността на студентите от качеството на провеждания учебен процес и прилаганите доцимولوجични практики се изследва чрез ежегодни анкетни проучвания, срещи със студентите и оценка на курсовите ръководители. Изпитната система за оценка на знанията на студентите подлежи на отчет два пъти годишно – след приключване на всеки семестър.

*Съвета на специалността след края на всеки семестър отчита успеха на студентите, анализират се причините за слабите оценки и се предприемат мерки за подпомагане на изоставащите студенти. Средният успех на специалността през отчетния период е **Много добър 5.29**. Относителният дял на отпадналите студенти спрямо всички обучавани по специалността през акредитационния период е **22.7%**.*

Периодично се провеждат анкети със студентите, дипломирали се рехабилитатори, работодатели. Те се анализират и на базата на предложенията се взимат съответните мерки.

Две трети от анкетиранията от всички курсове по специалността изразяват удовлетвореност от учебния план и програми. Близко 60% от завършилите студенти оценяват обучението си като ефективно и близо 90% биха препоръчали обучението в МК- София.

Карьерният център на МУ – София има обявено лице за контакт, електронна поща и гореща линия. Центърът предлага услуги за подбор на бъдещи кадри, фирмени представяния и семинари, обратна връзка със студентите. Чрез създадения „Клуб на дипломанта“ за дипломирани млади специалисти се проследява реализацията им.

Работодателите в 80% определят като много добра и отлична качеството на базовата подготовка, практическите умения и професионалните компетенции.

7.1.2. Съществува функционираща система за връзка с алумни.

В МК „Й. Филаретова“ има разработена система за проучване на професионалната реализация на завършилите студенти. Социалните мрежи се използват за неформални контакти със завършилите вече специалисти и тяхната професионална реализация. Създадена е електронна база данни с

всички студенти с цел организиране и действие на алумна мрежа.

От дипломираните студенти средно 81% се реализират по специалността през първите две години след дипломирането.

Данните за последните две години показват 90% реализация по специалността непосредствено след дипломирането.

7.1.3. МУ– София и в частност МК – София поддържат собствени информационни масиви за световните постижения в областта на медицинската наука и практика, които осигуряват обучението и на специалност „Рехабилитатор“, като предоставят възможности за проучване на чуждия опит .

Освен периодичните издания на хартиен носител, чрез цялата компютърна мрежа в колежа се осигурява онлайн достъп до библиографски и пълнотекстови електронни ресурси в Интернет. Поддържат се електронни информационни ресурси - *Science Direct, ProQuest, ISI Web of Knowledge, SCOPUS и Embase, SpringerLink.*

Голяма част от целия книжен фонд на библиотеката е въведена в автоматизираната система. С помощта на този електронен каталог може да се извършва многоаспектно търсене на литература в него.

МУ–София и МК „Й. Филаретова“ участват в програма ЕРАЗЪМ и ЕРАЗЪМ +, чрез сключени двустранни споразумения и предоставят възможности за академичен обмен и информация относно съдържанието на сродни ОКС в Румъния, Латвия, Полша, Турция и др.

Констатации за изпълнение на критерий 7.1.:

В МК периодично се обсъжда и публично се огласяват резултатите от успеваемостта на студентите от специалността „Рехабилитатор“. Периодично се анкетира студенти и работодатели. Има много добра информираност относно професионалната реализация на студентите след дипломирането им. Поддържа се собствени информационни масиви за достиженията в обучението на студентите по специалността.

Стандарт 8. Информация на обществеността

Критерий 8.1. Институциите публикуват ясна, точна, обективна, актуална и лесно достъпна информация за всички дейности, свързани с обучението по специалността

8.1.1. Пълна, точна и актуална информация МУ – София и МК „Й. Филаретова“ предоставят на интернет страниците си. По мнение на студентите уебсайта се нуждае от актуализиране и оптимизиране.

Организиран се извънаудиторни дейности в МК, както и периодични публични събития, за популяризиране на продукцията на преподавателите. Ръководството на МК „Й. Филаретова“ организира поредица от научни колегиуми по „Актуални проблеми на българското здравеопазване, изискващи анализ на интереси“ от 2009 г. до настоящия момент. Преподаватели от МК редовно участват като лектори и слушатели в

ежемесечно организираните Симпозиуми на БАН от поредицата симпозиуми „Акад. Чудомир Начев“. В тях като слушатели се включват и студенти от МК „Й. Филаретова“.

На ежегодно организираните от специалност ”Рехабилитатор” презентации с участието на академичния състав на Колежа, с изтъкнати учени, специалисти и лектори се обсъждат актуални проблеми, които намират отражение в оптимизиране на учебния процес. На тези дискусии присъстват студентите от всички курсове на специалността.

Преподавателите в МК имат възможност да представят резултатите от научноизследователската си дейност на научни конференции, симпозиуми и конгреси и да ги публикуват в специализирани медицински издания, в сборници от научни форуми, както и в научно медицинските широкопрофилни списания “Здраве и Наука” издание на МК „Й. Филаретова” - София, JBCR - Плевен; Trakia Journal of Sciences – Ст. Загора.

8.1.2. Налице е достатъчно богата информационна база за цялостния „жизнен цикъл” на студента – възможности за кандидатстване, обучение и реализация, нормативна база на университетско ниво и др. Провеждат се регулярни срещи с потребители – представители на базови институции. Огласява се информация чрез уебсайта; информация се предоставя и чрез правилниците на МУ.

8.1.3. МК „Й. Филаретова” създава условия за акуратно информиране и ориентиране на кандидат-студентите и студентите относно условията за обучение и възможностите им в рамките на учебното заведение да се изградят като специалисти. Информацията е достъпна на сайта на МУ – София и сайта на МК „Й. Филаретова”, кандидат-студентския справочник, правилниците на МК „Й. Филаретова” и МУ-София, Кариерния център на Университета и други. МК „Й. Филаретова” поддържа контакти с работодателите, като се стреми да разшири формите за професионалната реализация на студентите.

8.1.4. „Й. Филаретова” поддържа собствени възможности за публикуване (печат, интернет носители), както и поддържане на договорни отношения с външни партньори чрез Собственото списание “Здраве и наука”, което бързо извоюва национални позиции. Преподаватели на МК участват в редколегията на списание “MEDICAL”. Те предоставят възможност на целия академичен състав да публикува актуални научни изследвания и разработки. *МК „Й. Филаретова” има собствен сайт в Интернет.*

8.1.5. Регулярно се организират срещи със студенти от координатора по Еразъм + , на които се разясняват условията, възможностите, който предоставя програмата. При заявено желание от студентите се планират мобилности, като се уточняват приемните страни, периода и срока за осъществяването им.

Констатации за изпълнение на критерий 8.1.:

На сайта МУ и МК е осигурен достъп до информация, за цялостния „жизнен цикъл” на студента – възможности за кандидатстване, обучение и

реализация, нормативна база на университетско ниво, академично развитие и др. Периодично се провеждат срещи с потребители – представители на базови институции. Създадени са реални възможности за публикуване на преподаватели и студенти в издания на Университета и Колежа. Регистрирани са голям брой участия в конференции и други форуми на преподаватели, осигуряващи обучението. Има организирани изходящи мобилности на студенти.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите

Критерий 9.1. Институциите извършват регулярен мониторинг (преглед) и актуализиране на учебните програми, съобразно еволюцията на научните знания и технологии, при обучението по специалността от регулираните професии

9.1.1. В МК системно се осъществява преглед и актуализиране на учебните програми от Комисията по учебни дейности. Взимат се предвид промени в ЕДИ, мненията на студентите относно качеството на учебния процес, мнението на потребителите и състоянието на пазара на труда за специалността. Резултатите от научноизследователската дейност намират релевантно положение при осъвременяване на учебните програми. Перманентно се актуализират учебните програми в унисон с потребностите от промяна. В комисията по учебни дейности се включени студенти и потребители на кадри, които изразяват мнението на тези заинтересовани страни относно учебния план, учебните програми, методите на преподаване и на тази основа се развива перспективата за професионална реализация по специалността.

9.1.2. Периодично се обсъждат всички показатели, свързани директно с качеството на образователния процес: успеваемост, проблемни студенти, подготовка за преддипломен стаж, колко са приети и колко са завършили успешно, състояние на учебната документация, изпълняват ли се личните планове на преподавателите за всеки семестър, развитието на академичния състав, резултати от направените анкети. Всички показатели, свързани с качеството, се разглеждат на КС.

Констатации за изпълнение на критерий 9.1.:

В обучението на студенти по специалността „Рехабилитатор“ се осъществява периодично актуализиране и обновяване на документацията, свързана с текущия учебен процес. По време на заседания на специалността и КК се обсъждат възможностите за усъвършенстване на качеството на преподаване на базата на провеждани анкети и вътрешни одити.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството

Критерий 10.1. Институциите извършват планирани дейности за

самооценяване и външни оценки на всички учебни програми по специалността от регулираните професии

10.1.1. Освен разгледаната вече вътреуниверситетска структура за контрол върху качеството на обучението, в МУ – София и МК като част от структурата му се провеждат външните акредитации и следакредитационни одити от НАОА. Външен мониторинг се осъществява и от други организации – МОН, Сметна палата и др. Всяка акредитация и одит са свързани с мобилизиране на всички членове на колектива – от студентите до ректорското ръководство. Създават се комисии, подготвят се протоколи и доклади на всяко звено и т.н. Специалността от регулираните професии „Рехабилитатор“ е в структурата на Медицинския колеж при МУ – София. Последната акредитация от НАОА е направена през 2011 г.

10.1.2. В страната по специалността от регулираните професии „Рехабилитатор“ се обучават в МК- Пловдив, МК към Университет „Проф. д-р А. Златаров“ – Бургас, МК – Варна, МК – Стара Загора. Ежегодно се провежда проучване на потребностите на отрасъла и се заявяват новите бройки в съответствие с проучванията. Изучава се състоянието на пазара на труда и тенденциите на промените в него. Използват се статистически данни при планиране на политиката на за ориентиране на студентите и докторантите при избор на образователни програми и изследователски теми. Научноизследователската дейност на преподавателите от МК е насочена към проучване на актуални въпроси в сферата на здравеопазването и здравния мениджмънт. Студенти от МК имат възможност да участват в редица научни форуми по актуални теми в сферата на здравеопазването, организирана от факултета.

10.1.3. Мнението на представителите, главно на базите за практическо обучение се взема под внимание като информация и оценка за предварителната подготовка на студентите и тяхното представяне като практикуващи по специалността с цел усъвършенстване на процеса на практическата им подготовка. *Има практика в изпитните комисии да се включват преподаватели от други висши училища или потребители на кадри.*

10.1.4. След проведена процедура за програмна акредитация, през 2011 г. НАОА дава програмна акредитация на специалност от регулираните професии „Рехабилитатор“ в Медицинския колеж „Йорданка Филаретова“ към МУ- София на основание на обща оценка по критериите „Добра“ за срок от 6 години.

Констатации за изпълнение на критерий 10.1.:

Последната акредитация по специалността „Рехабилитатор“ от НАОА, следакредитационният контрол и реализираните в рамките на следакредитационния период вътрешно-университетски одити имат значение за поддържане на необходимото качество на процеса на обучение.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обучението на студентите по специалността от регулираните професии „Рехабилитатор“ на ОКС „професионален бакалавър“ в Медицинския колеж „Йорданка Филаретова“ на Медицинския университет в град София се осъществява съгласно Закона за висшето образование и Единните държавни изисквания за специалността на основата на добре разработена учебна документация.

Обучението отговаря на съвременните изисквания, свързани с процеса на преподаване, практическа подготовка и оценяване и е съобразено с изискванията на европейските образователни стандарти в учебната, научната и методична работа.

В МК „Йорданка Филаретова“ функционира Система за управление на качеството, обезпечена чрез поддържане на собствена документация, достъпна в електронната страница на Университета.

Преподавателският състав на специалността „Рехабилитатор“ по численост и квалификация е в съответствие с изискванията на ЗВО и ЕДИ.

МУ-София и МК стимулират академичното развитие на преподавателския състав, който участва в обучението по специалността. Осигурени са условия за преподавателска мобилност в чуждестранни университети.

Научноизследователската дейност в МУ-София и МК е много добре организирана. Стимулира се активно публикационната дейност чрез собствено списание, информационна система и възможности за ползване на международни база-данни, библиотечен фонд и абонамент за научни сайтове и системно организиране на научни форуми в страната.

Наличната материална база, обезпечаваща обучението на студентите от специалността, удовлетворява изискванията за съвременно обучение по специалността. Изградена е модерна информационна база за обучение и са осигурени много добри условия за достъп до информационните ресурси.

На сайта МУ и МК е осигурен достъп до информация, за цялостния „жизнен цикъл“ на студента – възможности за кандидатстване, обучение и реализация, нормативна база на университетско ниво, академично развитие и др. Периодично се провеждат срещи с потребители – представители на базови институции.

В МК се поддържа информация по отношение успеваемостта на студентите от специалността „Рехабилитатор“. Периодично чрез анкетиране се проучва мнението на студенти и потребители. Има много добра информираност за професионалната реализация на студентите след дипломирането.

Конкурентната среда в България се познава добре, има информираност и за развитието на специалността в други държави.

Въз основа на констатациите по резултатите от извършеното оценяване, ПКЗС предлага капацитет 150 студенти за обучение по специалността от регулираните професии „рехабилитатор“ на ОКС „професионален бакалавър“ от професионално направление 7.5. Здравни грижи в Медицинския колеж „Йорданка Филаретова“ към Медицинския университет-София.

V. ПРОЕКТ НА ПРЕПОРЪКИ НА ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ

1. Да се актуализира програмата по „Физикална терапия“ като се осъвременят литературните източници и се включат някои нови методики.

Срок: м. септември

2018 г.

2. Упражненията по „Физикална терапия“ да се провеждат само от лекари със съответната специалност „Физикална и рехабилитационна медицина“.

Срок: м. септември

2019 г.

3. Да се положат усилия за реализиране на мобилност на преподаватели от специалността „Рехабилитатор“ в Европейски университети и колежи по секторна програма ЕРАЗЪМ.

Срок: м. септември 2019 г.

Председател на ПКЗС:

/ проф. д-р Борис Богов, дм /